

Valtatien 22 parantaminen Orikankaan kohdalla rakentamalla Prosessitien liittymä, Utajärvi

KH 05.11.2025

796/10.03.01.00/2025

VALMISTELIJA:

elinympäristöjohtaja Petri Leskinen, p. 050 387 1973

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on laatinut liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) mukaisen tiesuunnitelman Valtatien 22 parantaminen Orikankaan kohdalla rakentamalla Prosessitien liittymä, Utajärvi.

ELY-keskus pyytää, että Utajärven kunta antaa ELY-keskukselle lausunnon tiesuunnitelmasta ja sitä vastaan tehdyistä muistutuksista. ELY-keskus ilmoittaa, että otsikon mukaisesta tiesuunnitelmasta ei ole jätetty yhtään muistutusta. Lausunnon jättämispäiväksi on Elyn kanssa sovittu 17.11.2025.

Utajärven kunta toimii hankkeeseen ryhtyvänä tahona. Utajärven kunta on kustannuksellaan teettänyt tiesuunnitelman yhteistyössä Elyn kanssa.

Utajärven kunta vastaa risteuksen rakentamisen kustannuksista. Kunta on hakenut EAKR-rahoitusta hankkeen toteuttamiseksi. Pohjois-Pohjanmaan liitto käsittelee ja valmistelee hakemukset. Pohjois-Pohjanmaan liitto on tehnyt 6/2025 myönteisen päätöksen rahoitushakemuksesta ja esittää hanketta rahoitettavaksi. Hanke on käsitelty myönteisenä maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristössä 23.9.2025. Maakunnan yhteistyöryhmän käsittely on ollut 23.10.2025, jossa hanke on saanut myönteisen päätöksen. Hankkeen virallinen päätös tulee viikolla 45.

Orikankaan risteyshankkeen kokonaiskustannukset (vaihe 1 ja 2 yhteensä) on arvioitu noin 689 000 euroksi alv 0 %, josta lunastus- ja korvauskustannukset ovat n. 10 000 euroa, laiteomistajien osuus 23 000 euroa. Koko risteyshankkeen (vaihe 1 ja 2 yhteensä) kunnan osuudeksi esitetään rakentamiskustannukseksi 679 000 euroa alv 0 %. Lopulliset kustannukset määräytyvät urakkakilpailutuksen kautta.

Orikankaan risteys rakennetaan kahdessa vaiheessa. Risteys suunnitelmassa on pohjoisen suunnasta erillinen hidastuskaista, jota ei toteuteta vaiheessa 1. Liikenneselvityksen mukaan hidastuskaistan tarve tulee vasta kun liikennemäärät kasvavat risteyksessä nyt tehdyistä arvioista 5-6 kertaiseksi.

Vuonna 2026 toteutettavat Orikankaan liittymä vaihe 1. kustannusarvio on 386 791,80 € alv 0 % sekä Prosessitien asfaltointi 268 237,20 € alv 0 %. Yhteensä investoinnin arvo varauksien kanssa on noin 680 000 € alv 0 %.

Lausunto/vastaukset

ELY-keskus pyytää kuntaa toteamaan saatujen muistutusten määrän
Kunta: Hankkeesta ei ole jätetty muistutuksia

1. Tiesuunnitelma voidaan hyväksyä vastoin voimassa olevaa asemakaavaa, jos kyse on vaikutuksiltaan vähäisestä poikkeuksesta ja kunta ja ne kiinteistönomistajat, joihin poikkeus välittömästi vaikuttaa, sitä puoltavat. Tietä ei kuitenkaan saa rakentaa vastoin oikeusvaikutteista kaavaa.

Kunta: Hanke on voimassa olevan asemakaavan mukainen.

2. Valtatien 22 suoja-alue ulotetaan 30 metrin etäisyydelle ajoradan keskiviivasta. Suoja-alue voidaan osoittaa myös asemakaava-alueelle.

Kunta: Suoja-alue on osoitettu suojaviheralueena voimassa olevassa asemakaavassa.

3. Kunnan tekemät vuorovaikuttamisen ja tiedoksiannon toimenpiteet (esim. aloittamisesta ilmoittaminen tai kuuluttaminen / yleisötilaisuudesta ilmoittaminen tai kuuluttaminen toteutustavat ja -ajankohdat)

Kunta: Kunta ei ole tehnyt erillisiä kuulutuksia tai järjestänyt yleisötilaisuuksia.

4. Onko tiesuunnitelmassa otettu huomioon (valtakunnallisen ja) alueellisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden toteutuminen kunnan alueella?

Kunta: Tiesuunnitelma on Utajärvelle laaditun liikenneverkkoselvityksen mukainen. Liikenneverkkoselvityksessä on ollut mukana Ely, Väylävirasto ja Utajärven kunta.

5. Kunnan lausunnon ajankohtana voimassa olevat tai valtuuston hyväksymät oikeusvaikutteiset yleis-, asema- ja ranta-asemakaavat, sekä ovatko kaavat yhdenmukaisia tiesuunnitelman kanssa. Jos kaavoitustilanteessa on tapahtunut muutoksia nähtäville asetettavassa suunnitelmassa kuvastusta, pyydetään kuntaa yksilöimään muuttuneet kaavat lausunnossaan.

Kunta: Kaavoitustilanteessa ei ole tapahtunut muutoksia.

6. Muuttaako kunta tarvittavat kaavat tiesuunnitelman mukaiseksi, jos ne eivät ole yhdenmukaisia?

Kunta: Kaavat ovat yhdenmukaisia tiesuunnitelman kanssa.

7. Liittää lausuntoonsa oikeaksi todistetut otteet tiesuunnitelman käsittämälle alueelle vahvistetuista tai hyväksytyistä oikeusvaikutteisista kaavoista (yleiskaava, asemakaava tai ranta-asemakaava). Kaavaote kaavamääräyksineen tulee toimittaa jokaisesta kaavasta erikseen, pelkkä kaavayhdistelmä ei ole riittävä.

Kunta: Lainvoimainen hyväksytty asemakaava määräyksineen on liitteenä.

8. Hyväksyykö kunta tiesuunnitelmassa esitetyt ratkaisut ja rakenteet?

Kunta: Kunta hyväksyy tiesuunnitelman ratkaisut ja rakenteet.

9. Onko kunta valmis luovuttamaan maantien tekemiseen tarvittavan omistamansa maa-alueen korvauksetta tietarkoituksiin?

Kunta: Kunta luovuttaa maantien/risteyksen tekemiseen tarvittavan maa-alueen ilmaiseksi tietarkoitukseen.

10. Hyväksyykö kunta ja hankkiiko mahdollisesti tarvittavat luvat hankkeessa syntyneiden puhtaiden ylijäämämateriaalien sijoittamiseen Utajärven kunnan omistamalle luvalliselle ylijäämämateriaalien sijoitusalueelle Mustikkakankaan teollisuusalueelle (889-407-6-87), asiakirja T212)?

Kunta: Kunta hyväksyy hankkeista syntyneiden puhtaiden ylijäämämateriaalien sijoittamisen Mustikkakankaan maanlajitusalueelle.

11. Antaako kunta / hankkiiko kunta suostumuksen käyttää sijoitusalueelle johtavia katuyhteyksiä puhtaiden ylijäämämassojen kuljettamiseen sijoitusalueelle?

Kunta: Kunta antaa luvan käyttää Mustikkakankaalla olevia katuyhteyksiä puhtaiden ylijäämämassojen kuljettamiseen sijoitusalueelle.

12. Ottaako kunta omistukseensa suunnitelmassa esitetyn asemakaava-alueella sijaitsevan kadun K1 laitteineen ja istutuksineen?

Kunta: Kunta ottaa asemakaava-alueella sijaitsevan kadun K1 laitteineen ja istutuksineen omistukseensa.

13. Ottaako kunta kunnossapidettäväkseen hoitovastuukartalla (asiakirja T540-1_Hoitovastuualuekartta.pdf) kunnan hoitovastuulle esitetyt alueet ja rakenteet?

Kunta: Kunta ottaa hoitovastuun hoitovastuualuekartan mukaisesti.

14. Vastaako kunta kustannuksellaan omistamiensa johtojen ja laitteiden siirto- ja suojaustoimenpiteistä, jos sellaista tarvetta työn aikana ilmaantuu?

Kunta: Kunta vastaa kustannuksellaan omistamiensa johtojen ja laitteiden siirto- ja suojaustoimenpiteistä.

15. Hanke tullaan toteuttamaan vaiheittain ja ensimmäisestä rakentamisvaiheesta laaditaan erikseen toteuttamissopimus. Sitoutuuko kunta vastaamaan täysimääräisesti hankkeen rakentamiskustannuksista?

Kunta: Kunta sitoutuu hankkeen vaihe 1. rakentamiskustannuksiin. Kunta saa EAKR avustus rahoitusta vaiheen 1. rakentamiseksi 50 %.

16. Sitoutuuko kunta siihen, että ELY-keskus toimii hankkeen urakkasopimuksen mukaisena rakennuttajana?

Kunta: Risteyksen pääasiallisena rakennuttajana toimii Utajärven kunta. Utajärven kunta vastaa hankkeen kustannuksista ja urakoitsijat laskuttavat kuntaa. Ely:n rakennuttamisorganisaatio tuottaa kunnalle rakennuttamispalvelut. Ely ei peri erillistä kustannusta rakennuttamispalvelusta kunnalta. Ely:n rakennuttamisorganisaatio kilpailuttaa rakennusurakan julkisena hankintana. Kilpailuttamisasiakirjat toimitetaan tiedoksi Utajärven kunnalle maksatuksen tekemistä varten.

ELY-keskus vastaa kustannuksellaan hankkeen urakoitsijan valinnasta hankintalain mukaisesti. ELY-keskus panee vireille maantien parantamista koskevan maantietoimituksen ja vastaa maantietoimitus- ja korvauskustannuksista.

KUNNANJOHTAJA:

Kunnanhallitus hyväksyy lausuntopyyntöön laaditut vastaukset. Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy kohdan 15 vastauksen ja päättää osoittaa Orikankaan risteyksen vaihe 1 rakentamiseen sekä Prosessitien asfaltointiin määrärahan 2026 talousarvioon 680 000 euroa. Nettoinvestointiin jää noin 50 % varattavasta määrärahasta EAKR hankeavustuksen jälkeen.

PÄÄTÖS:

